

ΤΑΞΗ: Β' ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

ΜΑΘΗΜΑ: ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ/ΓΕΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Ημερομηνία: Σάββατο 12 Απριλίου 2025

Διάρκεια Εξέτασης: 3 ώρες

ΕΚΦΩΝΗΣΕΙΣ

ΚΕΙΜΕΝΟ Ι

Εργασιακές Αξίες - Ποια είναι η σημασία τους στην επιλογή επαγγέλματος

Η επιλογή επαγγέλματος είναι το αποτέλεσμα μιας εξαιρετικά μακρόχρονης διαδικασίας, η οποία ξεκινά πολλά χρόνια προτού κάποιος αποφοιτήσει από το σχολείο και συνεχίζει για πολύ καιρό ακόμα μετά την αποφοίτησή του. Οι νέοι, μπροστά στη δύσκολη -κατά κοινή ομολογία- απόφαση για την εκπαιδευτική τους πορεία και την επιλογή επαγγέλματος, χάνονται ανάμεσα στους βαθμούς και την επίδοση στο σχολείο, στις τάσεις της αγοράς, στις «προφητείες των ειδικών», στις θετικές ή αρνητικές προοπτικές απασχόλησης και στη γνώμη των «σημαντικών άλλων».

Ξεχνούν όμως κάτι πολύ βασικό και θεμελιώδες για την προσωπική τους ευτυχία: Τι είναι πραγματικά σημαντικό γι' αυτούς τους ίδιους! Τι θέλουν πραγματικά από τη σταδιοδρομία τους; Τι θα τους έκανε να νιώσουν ικανοποίηση και επιτυχία; Τι θα μπορούσαν να αντέξουν και τι όχι σε μια δουλειά και τι θα τους έφερνε στα όρια να παραιτηθούν; Επίσης ξεχνούν τι θα ήταν αυτό που θα τους γοήτευε περισσότερο σε μια δουλειά, ώστε η ενασχόλησή τους με αυτήν να τους ωθεί σε διαρκή αυτό-βελτίωση και προσωπική ανάπτυξη; Οι απαντήσεις σε αυτά τα ερωτήματα προκύπτουν από τη γνώση και συνειδητοποίηση των αξιών που έχουν αναπτύξει στη ζωή τους.

Οι αξίες, δηλαδή οι σταθερές απόψεις του ατόμου για το τι θεωρεί θεμελιακά σωστό ή λάθος, οι προτιμήσεις, οι στάσεις ζωής, οι ιδέες και οι γνώμες για διάφορα ζητήματα, επηρεάζουν, κατευθύνουν και καθορίζουν τη συμπεριφορά του και τις επιλογές του. Οι παράγοντες και οι συνθήκες κάτω από τις οποίες αποκτήθηκαν οι αξίες αυτές, αν δηλαδή επιλέχτηκαν ελεύθερα ανάμεσα από άλλες εναλλακτικές αξίες, ύστερα από κριτική σκέψη, αν νιώθει περήφανος/η για αυτές, αν τις δηλώνει δημόσια ή αποτελούν μέρος ενός προτύπου ζωής που προσπαθεί να φτάσει μέσα από τη συμπεριφορά του κλπ., μπορεί να τις μετατρέψουν σε αποκρυσταλλωμένες πεποιθήσεις, που καθορίζουν σε μεγάλο βαθμό τον τρόπο συμπεριφοράς του, καθώς και τον βαθμό απόδοσής του στην πραγματοποίηση ενός έργου.

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ 2025
Β' ΦΑΣΗ

E_3.Nλ2Γ(ε)

Ειδικότερα για τις εργασιακές/επαγγελματικές αξίες, είναι γνωστό ότι αντιπροσωπεύουν τον βαθμό στον οποίο το άτομο θεωρεί την εργασία του αξιόλογη και κατάλληλη για τον ίδιο, δηλαδή το τι επιθυμεί σχετικά με τα χαρακτηριστικά της εργασίας του. Κάθε άτομο επιλέγει το επάγγελμά του σε σχέση με την έννοια διαφορετικών χαρακτηριστικών, όπως των οικονομικών απολαβών, του αλτρουισμού, της ασφάλειας και άλλων.

Οι διάφορες επαγγελματικές αξίες δεν έχουν την ίδια βαρύτητα για όλα τα άτομα. Άλλοι επιθυμούν υψηλές οικονομικές απολαβές από την εργασία τους και δεν ενδιαφέρονται να έχουν ελεύθερο χρόνο, κάποιιο επιθυμούν να έχουν ξεκάθαρα εργασιακά καθήκοντα χωρίς να χρειάζεται να παίρνουν πρωτοβουλίες ή ευθύνες, ενώ άλλοι θέλουν να χρησιμοποιούν τις ικανότητες και δεξιότητές τους για να έχουν κύρος, περισσότερες αρμοδιότητες και να παίρνουν αποφάσεις στα πλαίσια της θέσης τους. Μερικοί επιθυμούν να εργάζονται παρέχοντας υπηρεσίες σε ανθρώπους ή να δικτυώνονται και να οικοδομούν σχέσεις με τους άλλους, ενώ άλλοι προτιμούν την ατομική και απομονωμένη εργασία. Ο πίνακας των επαγγελματικών αξιών δεν έχει τέλος...

Αυτό που πρέπει να κάνουν οι νέοι είναι να διερευνήσουν, να συνειδητοποιήσουν και να κάνουν ξεκάθαρες τις εργασιακές αξίες που θεωρούν πιο σημαντικές και αντανakλούν περισσότερο τις πραγματικές επιθυμίες τους. Αν ιεραρχήσουν τις εργασιακές αξίες τους με βάση το κατά πόσο θέλουν να πληρούνται στην καριέρα που θα επιλέξουν, τότε θα μπορέσουν να διεκδικήσουν και τη θέση που πραγματικά τους ταιριάζει, αυτή που θα τους οδηγήσει όχι μόνο σε επαγγελματική επιτυχία αλλά και σε προσωπική ευτυχία και πληρότητα.

Η Εύη Ροδά είναι Εκπαιδευτικός, πτυχιούχος Νομικής ΑΠΘ, MSc στην Εκπαιδευτική Διοίκηση και Ηγεσία από το Πανεπιστήμιο Μακεδονίας και τελειόφοιτη του Προγράμματος Εξειδίκευσης στη Συμβουλευτική και τον Προσανατολισμό από την ΑΣΠΑΙΤΕ. Alfavita.gr 03.01.2020

ΚΕΙΜΕΝΟ 2**Η δουλειά**

Σας έχουν πει ότι η ζωή είναι σκοτάδι και μέσα στην απελπισία, σας γυρίζει σαν ηχώ αυτό που ειπώθηκε από τον απελπισμένο.
Κι εγώ σας λέω πως η ζωή είναι σκοτάδι αν δεν υπάρχει πάθος.
Και κάθε πάθος είναι τυφλό αν δεν υπάρχει γνώση.
Και κάθε γνώση είναι μάταιη χωρίς δουλειά,
μα και η δουλειά είναι άδεια χωρίς αγάπη.
Μα σαν δουλεύετε μ' αγάπη,
ενώνεστε με τον εαυτό σας κι ο ένας με τον άλλο κι όλοι σας με το Θεό.
Και τι σημαίνει δουλεύω με αγάπη;

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ 2025
Β' ΦΑΣΗ

E_3.Nλ2Γ(ε)

Σημαίνει να υφαίνεις με κλωστές που τραβάς απ' την καρδιά σου,
σαν να 'ταν να φορέσει το ύφασμα αυτό η αγαπημένη σου ψυχή...

Σημαίνει να χτίζεις ένα σπίτι με στοργή,
σαν να 'ταν να κατοικήσει σ' αυτό η αγαπημένη σου ψυχή...

Σημαίνει να σπέρνεις με τρυφερότητα τους σπόρους
και με χαρά να συλλέγεις τη σοδειά,
σαν να 'ταν να φάει τον καρπό η αγαπημένη σου ψυχή...

Σημαίνει να δίνεις σε όλα το δικό σου νόημα,
με μια ανάσα από το πνεύμα σου...

[...]

Η δουλειά είναι φανερωμένη αγάπη.

Κι αν δεν μπορείτε να δουλεύετε μα αγάπη,
παρά μόνο με αηδία,

καλύτερα παρατήσετε τη δουλειά σας και καθίστε στην πύλη του ναού
να παίρνετε ελεημοσύνη απ' αυτούς που δουλεύουν με χαρά.

Γιατί αν ψήνεις το ψωμί με αδιαφορία, ψήνεις πικρό ψωμί,
που δε χορταίνει παρά την μισή πείνα του ανθρώπου.

Κι αν αγανακτείς με των σταφυλιών το πάτημα,
η αγανάκτησή σου στάζει δηλητήριο στο κρασί.

Κι αν σαν τους αγγέλους τραγουδάς, μα δεν αγαπάς το τραγούδι,
βουλώνεις τα αυτιά του ανθρώπου στις μέρας τις φωνές και στις φωνές της νύχτας.

Χαλίλ Γκιμπράν «Ο Προφήτης»
Μετάφραση: Ευάγγελος Γράψας

Παρατηρήσεις**ΘΕΜΑ Α****1^ο υποερώτημα**

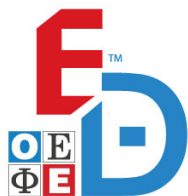
Να παρουσιάσετε σε 60-70 λέξεις το περιεχόμενο της 3^{ης} και 4^{ης} παραγράφου του **Κειμένου 1**.

Μονάδες 10**2^ο υποερώτημα**

Με ποιον τρόπο εξασφαλίζεται η νοηματική σχέση (συνεκτικότητα) μεταξύ των δυο πρώτων παραγράφων του **Κειμένου 1**.

Μονάδες 6**3^ο υποερώτημα**

Να σχολιάσετε τη χρήση των παρακάτω σημείων στίξης του **Κειμένου 1**:

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ 2025
Β' ΦΑΣΗ

Ε_3.Νλ2Γ(ε)

Εισαγωγικά: «προφητείες των ειδικών» (1^η Παράγραφος)

Θαυμαστικό: Τι είναι πραγματικά σημαντικό γι' αυτούς τους ίδιους! (2^η Παράγραφος)

Αποσιωπητικά: Ο πίνακας των επαγγελματικών αξιών δεν έχει τέλος... (5^η Παράγραφος)

Μονάδες 9**4^ο υποερώτημα**

Ποιος είναι ο ισχυρισμός της συγγραφέως στην 5^η παράγραφο του **Κειμένου 1** και πώς ο τρόπος που αναπτύσσεται η παράγραφος υποστηρίζει αυτόν τον ισχυρισμό; Να δικαιολογήσετε την απάντησή σας.

Μονάδες 10**ΘΕΜΑ Β**

Η επιλογή επαγγέλματος από τον νέο άνθρωπο είναι συνισταμένη πολλών παραγόντων. Συχνά, όμως, οι νέοι δε βρίσκουν επαγγέλματα που τους οδηγούν στην ευτυχία και την ευημερία και παράλληλα η ανεργία διατηρείται σταθερά σε υψηλά επίπεδα. Σε μια ομιλία σας στο Πνευματικό Κέντρο του Δήμου σας, να αναλύσετε τα λανθασμένα κριτήρια επιλογής επαγγέλματος που εμποδίζουν τους νέους σήμερα να ασκήσουν το επάγγελμα που τους ταιριάζει, καθώς και τα αντίστοιχα ασφαλή. (350-400 λέξεις)

Μονάδες 30**ΘΕΜΑ Γ**

Γ1. Να σχολιάσετε τη χρήση του β' ρηματικού προσώπου από τον ποιητή στο **Κείμενο 2**; Ποιο είναι το επικοινωνιακό αποτέλεσμα αυτής της επιλογής του; (Μονάδες 10)

Γ2. Να βρείτε μία παρομοίωση και μία επανάληψη στο **Κείμενο 2** και να σχολιάσετε συνοπτικά τη χρήση του κάθε σχήματος λόγου. (Μονάδες 10)

Μονάδες 20**ΘΕΜΑ Δ**

Ποιες είναι οι συμβουλές του Χαλίλ Γκιμπράν σχετικά με την εργασιακή νοοτροπία του ανθρώπου; Πώς αυτές οι παραινέσεις του σας επηρεάζουν; Να απαντήσετε τεκμηριωμένα με αναφορές στο κείμενο σε 100-150 λέξεις.

Μονάδες 15